

Beszámoló
a Magyar Irodalomtörténeti Társaság
2012. évi közhasznúsági jelentéséről,
valamint a Társaság 2013. évi gazdálkodásáról és szakmai munkájáról
a 2013. évi rendes éves közgyűlés számára

A 2012. rendes éves közgyűlésen az előző elnökség által a Magyar Irodalomtörténeti Társaság (továbbiakban: MIT) éves gazdálkodásáról és szakmai munkájáról tartott beszámolónak megfelelően a MIT könyvelője 2013-ban elkészítette a MIT 2012. évi mérlegét és közhasznúsági jelentését. A 2011. évi CLXXV. törvény a közhasznú szervezetek számára immár előírja a kettős könyvvitelt – a könyvelés és a közhasznúsági jelentés ennek megfelelően készült immár el, ami feltétele is annak, hogy a MIT a törvényben adott 2014. május 31-i határidő előtt kérelmezhesse az új törvény szerinti közhasznú minősítést.

A mérleg tárgyévi eszközök és források sorában egyaránt 549 E Ft szerepel, a tárgyévi bevételi főösszeg (egészében közhasznú tevékenységből származó bevételként) 5 374 E Ft, míg a ráfordítások mindösszesen 5 596 E Ft-ot tesznek ki. Ennek alapján a alaptevékenységből adódó tárgyévi eredmény -222 E Ft, ami egyúttal az adózott eredmény. A bevételi főösszeg megoszlása: értékesítés nettó árbevétele 1 008 E Ft, egyéb bevétel 4 364 E Ft (részletezve 562 E Ft tagdíj, 3 768 E Ft támogatás, 16 E Ft adomány), pénzügyi művelet eredmények (azaz bankszámlán jóváírt kamat) 2 E Ft. A kiadási főösszeg megoszlása: anyagi jellegű ráfordítás 4 215 E Ft, személyi ráfordítás 1 354 E Ft, egyéb ráfordítás 27 E Ft. A ráfordításokból a közhasznú tevékenység ráfordításai 5 016 E Ft-ot tesznek ki. A személyi jövedelemadó 1 %-ából származó tárgyévi bevétel 27 E Ft.

A tárgyévi alapcél szerinti és közhasznú tevékenység megfelel az alapszabályban jelzetteknek, a magyar irodalomtörténet művelésének elősegítését szolgáló rendezvényeket, konferenciákat, felolvasásokat, beszélgetéseket foglal magában, valamint kiadványok megjelentetését és a MIT díjainak átadását. A MIT a törvény előírta három erőforrás ellátottsági mutatóból mindennek alapján kettő, a három társadalmi támogatottsági mutatóból egy, összesen a hatból három mutatót teljesít.

Az NKA-tól nyert támogatások fölhasználása: 300 E Ft vissza nem térítendő támogatást tudományos könyv megjelentetésére (MIT füzetek első kötete), 500 E Ft vissza nem térítendő támogatást az Irodalomismeret nyílt hozzáférésű online tartalmainak megjelentetésére, 1 500 E Ft vissza nem térítendő támogatást az Irodalomismeret négy lapszámának nyomtatott megjelentetésére (nyomdaköltség, nyomdai előkészítés, szerkesztői honoráriumok) fordított. Az MTA-tól kapott 1 300 E Ft vissza nem térítendő támogatást a MIT a jogszabálynak megfelelő működést lehetővé tevő alkalmazott személyi jellegű kiadásainak fedezésére fordított.

A MIT 2013. évi gazdálkodását a beszámoló október 9-i zárlati nappal tekinti át, mert a banki kivonatok postai beérkezési ideje miatt a Felügyelőbizottság is eddig a napig ellenőrizhette a gazdálkodásról vezetett kimutatásokat. A 2013. évi nyitóegyenleg 533 623 Ft volt (ebből házipénztárban 26 690 Ft, a MIT Budapest Banknál vezetett bankszámláján 506 933 Ft). Október 9-ig a bevételek mindösszesen 4 847 100 Ft-ot, a kiadások 2 597 600 Ft-ot tettek ki, így a banki záró egyenleg 2 744 510 Ft, a házipénztárban található összeg 38 613 Ft, mindösszesen tehát a MIT-nek 2 783 123 Ft-ja volt. Az új elnökség bírósági bejegyzésének jogerőre emelkedésekor, 2013. március 19-én a banki egyenleg 43 907 Ft, a házipénztári 19 265 Ft, összesen 63 172 Ft volt. Fizetni kellett ugyanis a MIT felmondási idejét töltő titkárnőjét, ugyanakkor a már megítélt támogatások és a 2013. évi tagdíjak még nem folytak be. Egyúttal szükséges megjegyezni, hogy a MIT október 9-i banki záró

egyenlegét is jelentős részben a még fel nem használt vagy nem könyvelt pályázati céltámogatások teszik ki, amelyek az év végéig felhasználásra kerülnek.

A 4 847 100 Ft bevételi főösszeg részletezése: 399 740 Ft folyt be tagdíjból és túlfizetésből (támogatásból), 192 800 Ft kiadványok értékesítéséből és az Irodalomismeret előfizetési díjaiból, 1 300 000 Ft az MTA éves működési támogatása, három pályázatra az NKA-tól 2 940 000 Ft érkezett be (2 000 000 Ft az Irodalomismeret megjelentetésére, 700 000 Ft a Krúdy-konferencia megrendezésére, 300 000 Ft megítélt támogatásból a MIT füzetek második kötetének megjelentetésére a vegyes finanszírozású pályázat folytán 240 000 Ft, amelyet kiegészítő 60 000 Ft utalására a már benyújtott pályázati beszámoló elfogadása után kerül sor), a személyi jövedelemadó 1 %-ának felajánlásából tárgyévben 12 925 Ft folyt be (ennek összege évről évre sajnos egyre csökken, a tendencia idén is folytatódott), míg a kamatbevételek eddig 1 635 Ft-ot tettek ki.

A 2 597 600 Ft kiadás megoszlása: bér és járulék 399 372 Ft (a személyi kiadások a titkárnő felmondási idejének leteltével megszűntek, amire a MIT működésének és költségvetésének racionalizálása végett volt elengedhetetlenül szükséges), 200 025 Ft ügyintézésre kifizetett díj (a titkárnő távozásával az adminisztrációt számla ellenében Aleku Sztefka végzi, havi 40 000 Ft-ért), 177 800 Ft könyvelői díj, 69 716 Ft telefon és tárhely (a telefon szintén felmondásra került a hűségidő leteltével, a gazdálkodás racionalizálása végett), a Krúdy-konferencia kapcsán fölmerült útköltség 72 800 Ft (a konferencia többi költsége még nem realizálódott), postaköltség (levelezés és az Irodalomismeret terjesztése) 73 903 Ft, irodaszer és egyéb ügyviteli kiadás 41 340 Ft, tördelés és nyomdai előkészítés (Irodalomismeret és MIT-füzetek), valamint a folyóirat főszerkesztői és felelős szerkesztői honoráriumai, a versrovat honoráriumai és a Babits-díj átadásakor rendezett műsor honoráriumai 707 015 Ft, nyomdaköltség (Irodalomismeret és MIT-füzetek) 711 015 Ft (az Irodalomismeretnek még csak három száma jelent meg, a negyedik száma decemberben lát majd napvilágot), NKA pályázatok nevezési díja 57 324 Ft (a tárgyévben benyújtott pályázatok közül eddig csak a Krúdy-konferencia megszervezésére ítélték meg 700 000 Ft-ot, a többinek még nincs eredménye), végül banki és postai csekkbefizetési költségek 57 324 Ft.

A MIT 2013. január 1-jei rendes taglétszáma 632 volt, az új tagok száma 5 fő, elhunyt tagtársunk 4 volt (Bukovics Attila, Erdős Károlyné, Kaslik Józsefné, Margócsy József), a tárgyévben megszűnt tagság nincs, így az aktuális taglétszám 633 fő. Ebből fizető tag 253 fő, azaz a tagság 40 5-a, míg nem fizet tagdíjat 380 fő (31 fő 2010 óta, 73 fő 2011 óta, 148 fő 2012 óta és 2013-ban nem fizetett további 128 fő). A MIT-nek 7 élő tiszteletbeli tagja van.

A MIT 2013-as szakmai tevékenysége gazdag országos és tagozati programkínálatot foglal magában. A programok közül több gyümölcsöző együttműködésben került megszervezésre a legkülönbözőbb szervezetekkel, a MIT társszervezésében. A tagok közül számosan igen sok további rendezvények képviselték előadóként, szereplőként, felszólalóként a MIT-et. Az alábbi összefoglaló nem tartalmazza a teljes programkínálat minden egyes rendezvényét, hanem átfogóan tekinti át a MIT és tagozatai munkáját, utóbbiak esetében az év közben az elnökséghez eljuttatott meghívók, illetve a közgyűlés előtt főtárhelyi kérésre beérkezett tagozati elnöki beszámolók nyomán.

A MIT kiadványai közül 2013-ban is megjelent az Irodalomismeret folyóirat, eddig a négy lapszámából három látott napvilágot, a negyedik az év végéig megjelenik. Újabb kötettel bővült a tavaly indult MIT-füzetek tanulmánykötet-sorozata: idén ősszel Gintli Tibor *Irodalmi kalandtúra* című könyve jelent meg.

A MIT 2013-ban is átadta, illetve átadja díjait. A Babits Mihály Alkotói Emlékdíjat júniusban Krasznahorkai László vehette át a PIM-ben. A Toldy Ferenc-díj kutatói-irodalomtörténeti díját Angyalosi Gergelynek, a fiatal kutatói tagozat elnökének ítélte a vezetőség, aki ezt a közgyűlés előtt zajló Krúdy-konferencia első napján vette át. Szintén a konferencián került sor a MIT ennek kapcsán tett hallgatói pályadíjának eredményhirdetésére,

az első három helyezettnek járó könyvjutalmak kiosztásával. A tanári Toldy-díjat Molnár Péterné kapja, a díjátadásra november 12-én fog sor kerülni Kunszentmiklóson. Tagtársunk szervezésében valósult meg a MIT június 21–22-i szabadszállási Petőfi-konferenciája, s Molnár Péterné ehhez kapcsolódó Petőfi-könyve a Helikon Kiadónál megjelenés előtt áll. A közművelődési kategória Toldy-díját Füzi László november 26-án veszi át Kecskeméten, amikor is a díjazott tiszteletére Bárdos József fog előadást tartani. Az utóbbi két díjátadásra a MIT tagjait természetesen szeretettel várjuk.

A Tagozatok munkájának rövid ismertetése, önkényes sorrendben, a megyei tagozatokkal kezdődően:

Heves: Június 28-án Bródy Sándor konferenciát szerveztek a Bródy Sándor könyvtárban, amelyen a MIT elnöksége is előadott. Emellett beszélgetéssorozatot tartottak *Olvassunk, beszéljessünk a MIT Heves Megyei Tagozatával* címen, amelynek következő alkalmá november 12-én lesz, Lőkös Istvánt szólaltatva meg.

Vas: A Tagozat közreműködött a Weöres 100 emlékévké eseményeinek megszervezésében, ennek keretében a MIT védnöke volt a *12 legszebb magyar vers* konferenciasorozat *Valse triste* apropóján rendezett alkalmának. Továbbá olvasótábor, nyári egyetem, versmondó és előadó körutak szervezésére került sor a Tagozat részvételével. Emellett Kőszegen Ottlik-megemlékezést és minikonferenciát is szerveztek.

Hajdú-Bihar: „*A fény hátára vesz és fölemel*” címmel előadásorozatot szerveztek, amelynek keretében március és május között 11 előadás hangzott el változatos témákban és előadókkal. A Déri Múzeummal kibontakozó együttműködés a jövőben újabb lehetőségeket nyit meg, az állandó irodalmi kiállítás mellett létrehozott előadóterem használatának lehetősége révén.

Veszprém: Megemlékezéseket tartottak Endrődi Sándorról, Petőfi Veszprém megyei látogatásáról Batsányi Jánosról, köszöntötték Balogh Elemért, valamint november 14-én megünneplik Ágh István 75. születésnapját. A Tagozat – más tagozatokhoz hasonlóan – részt vett a könyvhét helyi rendezvényein és a város irodalmi emlékhelyeit bemutató sétáin. A Tagozat december 12-ére Gárdonyi-emlékülést szervez.

Szabolcs-Szatmár-Bereg: Számos megyei rendezvényen – más tagozatokhoz hasonlóan – képviseltették magukat, részt vettek az Álmosdi Kölcsey Napok, valamint a Nyíregyházi Főiskola Temesvári Pelbárt Tudományok Diákköre vándorszemináriuma szervezésében. A tagozat tagjainak több könyvbemutatója volt: Antal Balázs, Jánosi Zoltán és Karádi Zsolt könyvét követően november 15-én mutatják be Gerliczki András tagtársunk munkáját. Decemberre évadzáró fölolvastást terveznek.

Pest: November 16-án Gödöllőn Petőfi-konferenciára kerül sor a Tagozat szervezésében. Augusztusban a MIT képviseltette magát a péceli temetőben, ahol Kiss József Petőfi-kutatóról emlékeztek meg.

Fejér: Júniusban Weöres-emlékülést tartottak Székesfehérváron.

Csongrád: Számos rendezvény mellett a Költészet Napján szerveztek műsort.

Budapest: A már szóba került és a szakmai tagozatok kapcsán még említendő rendezvények mellett beszélgetéssorozat folyt a Kossuth Klubban, illetve ehhez kapcsolódott a Rónay György emlékére szervezett est az ELTE BTK Kari Tanácstermében.

A szakmai tagozatok munkája:

Tanári: Több pályázat és vetélkedő kiírásában, zsűrizésében, lebonyolításában vett részt: Gárdonyiról, *Te is olvasol, ugye?*, *Világtörténelmi enciklopédia* címmel, *Irodalom Jelmezben* versenyt tartottak a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál keretében, s újabb pályázat kiírására kerül éppen novemberben sor Móricz Zsigmondról, a Kossuth Kiadóval közösen, amelynek beadási határideje várhatóan februárban lesz. Emellett előadásokat tartottak, a Tagozat szervezte a *Mindentudás Középiskolája* sorozatot, diákok bevonásával versolvasásokra került sor.

Szépírói: Az Irodalomismeret online felületén folyamatosan jelentek meg a Tagozat legfiatalabbjainak sokszor legelső munkái. Az ekként közölt szerzők részvételével zajlott a Kossuth Klubban áprilisban tartott (felolvasó)est. Ősszel az irodalmi estek a Mandragóra Kávéházban folytatódtak, ahol a Tagozat tagjai szerda esténként kötetlenebb formában is találkozhatnak.

Múzeumi: A Tagozat aktivitása a Petőfi Irodalmi Múzeum új fiáléinak megnyitása miatt az év során kisebb volt, viszont az új fiálék a jövőben a MIT programjait is gazdagabbá tehetik. A PIM főigazgató asszonya invitálja a Tagságot a közeljövőben az újonnan megnyíló helyszínekre való kirándulásra, emellett a MIT tagjai részére november 16-án három kiállítás megtekintésére nyílik lehetőségük (a Weöres- és Karinthy-kiállítás mellett a két nappal később záruló *Délszaki kalandok: Magyar írók Itália-élménye* tárlat bejárása). A PIM emellett helyszín biztosításával is sokat segít a MIT-nak, a már említettek mellett itt zajlott márciusban a Gara-konferencia, s november 15-én a PIM-mel és továbbiak szervezetekkel a MIT társszervezésében kerül itt megrendezésre a Jékely-konferencia is.

Hallgatói: A közelmúltban beszélgettek Nyerges Gábor Ádám fiatal költővel a Csendesben.

Fiatal Kutatói: Az év során három vitaülésre került sor, először az MTA Ilyés Archívumában – amelynek a helyszín biztosításáért a MIT szintén köszönettel tartozik –, majd az MTA Irodalomtudományi Intézetében.

A MIT elnöksége kéri a Tagozatokat, hogy rendezvényeikről lehetőleg folyamatosan tájékoztassák az elnökséget. Igaz, hogy a tagozati programok legfontosabb közönsége a Tagozatok tagsága, de a MIT teljes tagságának tájékoztatása érdekében öröndetes lenne, ha minél több program meghívóját előzetesen körbe lehetne küldeni, illetve a honlapon közzé lehetne tenni, folyamatos tájékoztatást biztosítva az érdeklődők és a tagság számára.

Végezetül köszönet illet mindenkit, aki a fősorolt, illetve az itt az összefoglalás rövidege folytán nem említett vagy az elnökséghez nem eljuttatott, de helyi szinten megszervezett programokban közreműködött, s ekként munkájával a MIT-et segítette céljai elérésében, a magyar irodalom megismertetésében és népszerűsítésében.

Budapest, 2013. november 8.

Dr. Gintli Tibor
elnök

Dr. Bengi László
főtitkár